

Naučme se ctít demokracii!

Jaroslav Přinesdomů, rodák zbyšovský; Ozvěna 3/2001

Český dramatik Ladislav Stroupežnický, autor divadelní hry „Naši furiant“, by se jistě podivil, jak celosvětové drama nabírá obrátky, až k tragédii.

Psal se rok 1950. Tehdejší návsí nynějšího města Zbýšova u Brna projížděl povoz tažený párem překrásných koní. Kočíroval ho sedlák Jindřich Pokorný starší. Byl právem hrdý nejen na svoji rodinu, ale i na svůj potah i celé hospodářství.

Upřímný, pohotový. Svoji otevřenou mluvou dráždil novodobé panstvo. Oni, kteří pracovali od rána do noci na své půdě a vypomáhali druhým, měli se podrobit těm, kteří za první Československé republiky vykřikovali hesla: „Nás práce neživí, nás živí magistrát“. Jim měli postoupit pozemky, zemědělské stroje a vše, na čem lpěli rodovou tradicí.

Přišel jiný proud. Povaleči získali vedení svým způsobem a rozhodovali o životě a smrti jiných. Zakládali Jednotná zemědělská družstva (JZD), „poroučeli dešti, větru“ a určovali, kolik plodin se musí urodit a odevzdat státu. Způsoby jejich počínání byly nevybíravé. Obvinění rolníků, že neplnili dodávky, že ředili mléko vodou a jinak škodili státu, mělo kruté následky. Soudcové z lidu a prokurátoři rozhodovali. Byli dobře školeni a chráněni zákonem, neboť stát převzal úlohu kata. Odsouzeným byla vnucena vůle jejich zvrácenosti. S vidinami sovětského ráje, po způsobu komandování malého Lenina a velkého Stalina pustošili naši zemi podle Mičurina. Vraždili nejlepší lidi vlastního národa, na takovém nízkém stupni byla morálka. Z poctivých českých lidí dokázali nadělat zloděje a lumpy a cokoli jiného jen proto, aby získali moc. Dělnický prezident Klement Gottwald dal jim požehnání k těmto činům. Ozbrojené lidové milice, armáda a jiné stranické instituce dohlížely nad vším za pomoci fízlů a udavačů. Krutý policejní režim. Jen v soukromí, a to ještě zřídka, mluvilo se pravdivě o poměrech v Rusku. Neznalá většina však rozhodla jinak.

Mnozí občané znali sedláka Jindru Pokorného (Handrycha) a jeho spořádanou rodinu. Statný, vypracovaný, upřímný, houževnatý a znalý zemědělství. Co měl na mysli, to řekl, i když se to někomu nelíbilo. A nechtěli ta slova slyšet mnozí z novodobého vedení obce. Na parcele ve Studených dokázal naložit na žebříňák 34 mandelů žita a přivézt zdárně k vymlácení. Polní cesta byla krkolomná. Zdolal všechno v hospodářství, statek vzkvétal jako hrušně před jejich domem. Jen zlé počínání hulvátů vykonalo své.

Syn Jindra, pružný, pohledný mladý muž, člen družstva Sokolů, na které bylo potěšením se dívat při cvičení na bradlech, hrazdě, koni či kruzích. Byl povolán na vojnu, nasazen do dolů v Ostravě, kde zahynul roku 1953. Při závalu? Jaké drama se odehrávalo? Podnět ke zlu byl dán posudkem na osobu vedením politické strany: „Syn nemá dosud kladný poměr k lidově demokratickému zřízení“. Tím byl dán pokyn!

Za protektorátu Böhmen und Mähren v záznamu trestaných dvě písmena vyznačena znamenala v plném znění „Rückwärts unerwünscht“ (návrat nežádoucí). Jak to končovalo, je známo. Literatury na toto téma je dostatek. A viníci? Každý nemyslíci, kdo takové dění podporoval a neuvážoval o tom, že stejný osud může potkat i jeho - viz Slánský a další. Tak si mnozí představovali soužití lidstva? Žít jako „Petrovští loupežníci“?

Selská hrdost a poctivý život pracovitých lidí byl narušen a zdolán fanatiky. Nehodí se uvádět jména těch, kteří nejednali správně, podle zásad lidskosti. Ani dnešní rozjitřená doba nejde cestou pravdy, neboť náprava charakteru a morálky národa trvá dlouho.

Neměli snad v žilách krev ti, co říkali své názory nahlas? Jen mysleli jinak! Nechtěli násilí! Odejeme všichni z tohoto světa! Výstižný nápis u mnohých hřbitovů říká pravdu: „Co vy jste, my jsme byli, co my jsme, vy budete!“